

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2025

IS-SEBA' SENA

IL-MALTI

IL-ĦIN: Sagħtejn

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Għall-istudent/a:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

Għall-għalliema:

IL-MARKI	L-Orali	15	
	Il-Fehim mill-Qari	20	
	Il-Metalingwa	13	
	Il-Kitba	25	
	Il-Letteratura	15	
	Is-Smigh	12	
	IT-TOTAL	100	

Kummenti:

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Lejlet l-ewwel Ġimgħa tax-xahar, fl-iskola kienu jiġu l-qassisin biex iqarruna. Il-purtinar kien itektek tnejn mal-bieb tal-klassi, ibexxqu ħarira, u jħangar, "Ibghathom għall-qrar, Sir!" Hadd ma kien jgħaddilu minn rasu li ma jmurx iqerr, avolja din kienet xi haġa volontarja. Min se jkollu l-ardir jistqarr quddiem klassi sħiħa li ma kellux dñubiet? Imbagħad kien hemm raġuni oħra l-għala l-qrar ma kien ifallih hadd. Waqt li nkunu fil-kju kien jiżbroffa għors sħiħ: min jimbotta, min jinbex u min saħansitra jxandar quddiem kulhadd xi dñubiet se jqerr. Mhux l-ewwel darba li l-konfessur kien iqum minn postu u joħroġ isikkitna: "Ma tisthux iġġibu ruħkom hekk? Bħalissa suppost qed thejju ruħkom għall-qrar!" (par. 1)

L-imsejken konfessur ftit kien jaqagħlu f'moħħu li dak kien proprju l-aktar ħin addattat biex twettaq il-bluhat kollha li jiġu f'moħħok, ladarba f'tebqa t'għajn kont tista' tqerr kolloxx u qisu qatt ma kien xejn. Meta għidt *kien joħroġ isikkitna*, jiena qisni inkludejt lili nnifsi mal-imqarbin. Imma jaħasra jien kont qisni gbejna u tghidx kemm kont ninkwieta meta nara lil sħabi jgibu ruħhom b'dak il-mod. Illum nixtieqni mmur nimbotta u niggoffa magħhom, imma dik il-ħabta kont imgerrex aktar minn ġurdien tar-raba'. Barra minn hekk l-għalliema kollha kienu jafu lil ommi, lil missieri u liz-ziju l-pittur. U fuq kolloxx jien kelli l-fama ta' tifel eżemplari. Oh jaħasra x'dulur ... kemm ibati min ikollu l-isfortuna ta' fama tajba. Il-Malti jgħid: *Agħtini l-fama u ixhitni l-baħar*. (par. 2)

L-għalliema donnhom xejn ma kienet toġġobhom dil-biċċa tal-qrar. Niftakar lis-Sur Abela jonfoħ u jħares bl-ikrah meta jara li se jkollu jieqaf mil-lezzjoni u jqatta' kwarta jew aktar **bil-klassi qisha lukanda**. Imbagħad kull min jiġi lura mill-qrar kien iqatta' żewġ minuti oħra b'rasu baxxuta fuq il-bank jgħid il-penitenza li jkun tah il-qassis, waqt li minn taħt jagħti bis-sieq lil ta' quddiemu u b'hekk iserraħ rasu **li l-ixkora tkun diġà bdiet timentela** għax-xahar ta' wara. (par. 3)

L-għada l-iskola kienet titlaq għalenija lejn il-knisja parrokkjali, kull klassi mal-għalliem tagħha, aktar qisna sejr in ġurnata l-Buskett milli quddies. Fi triqitna lejn il-knisja konna ngħaddu minn quddiem in-nanna Mananni u z-zija Nena, u peress li dawn bosta drabi kienu jkunu jħitu wara l-persjana, **kienu jogħxew jarawna sejr in** il-knisja. (par. 4)

(Silta meħuda u addattata mill-awtobijografija *Il-Ġenn li jżommni f'sikkti* ta' Trevor Żahra)

Wieġeb il-mistoqsijiet fi kliem skont is-silta li qrajt.

20

1. Din is-silta sseħħ
☐ fi knisja.
☐ f'kindergarten.
☐ fi skola primarja.
☐ fi skola postsekondarja. (marka)
2. Darba f'xahar it-tfal kienu jmorru jqerru l-knisja.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
3. Il-qrar li jissemma fis-silta kien isir il-Ħamis.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
4. Is-sacerdot, waqt il-quddiesa, spiss kien ikollu jieqaf biex jikkwieta lit-tfal.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
5. Agħti **żewġ** raġunijiet għaliex it-tfal kollha kienu jmorru jqerru.
_____(marka)
_____(marka)
6. X'tip ta' mgħiba kien jistenna l-konfessur waqt li t-tfal ikunu qed jistennew biex iqerru u għaliex? (par. 2)

_____(2 marki)
7. Sib espressjoni minn **paragrafu 2** li turi l-imġiba tal-awtur.
_____(marka)
8. Semmi **żewġ** reazzjonijiet li kien ikollu s-Sur Abela meta jsejġu lit-tfal għall-qrar?
_____(2 marki)
9. X'kienu jkunu qegħdin jagħmlu l-qraba tal-awtur meta dan kien ikun sejjer mat-tfal l-oħra lejn il-knisja?
_____(marka)
10. Xi jrid ifisser l-awtur bil-frazi '**bil-klassi qisha lukanda**'? (par. 3)
_____(marka)

11. Liema **kelma** jew **frazi** mis-silta tfisser:

a) storbru, żufjett u ċajt (*par. 1*) _____ (marka)

b) fi ftit ħin, malajr (*par. 2*) _____ (marka)

ċ) tieqa bi strixxi rqaq tal-injam (*par. 4*) _____ (marka)

12. Xi jfissru dawn il-frazzjiet skont il-kuntest tas-silta?

a) **I-ixkora tkun diġà bdiet timentela** (*par. 3*)

i. ☐ il-barmil fil-klassi beda jimentela bil-karti li jarmu t-tfal

ii. ☐ il-lunch box kienet mimlija ħobż

iii. ☐ bdew jingemgħu d-dnubiet għal qrara oħra

iv. ☐ I-ixkora bdiet timentela bil-frott (marka)

b) **kienu jogħxew jarawna sejr in** (*par. 4*)

i. ☐ kienu jinfagħġu jidhku

ii. ☐ kienu jitpaxxew jarawna sejr in

iii. ☐ kienu jingħaqdu magħna xhin inkunu sejr in

iv. ☐ kienu jmexxuna f'ordni stretta (marka)

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):			
♦ Marki għall-ortografija/puntegġjatura:	2	1	0

1. Imla l-vojt tas-silta skont kif mitlub fil-parentesi. L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju. (6 marki)

Fil-vaganzi tal-Għid, ħafna **minna** (*minn + il-pronom mehmuz na*) morna dawra mal-Port il-Kbir mas-Sa Borg, l-għalliema _____
 (*ta' + l-artiklu + Spanjol*). Hi kienet _____
 (il-verb *wiegħed* **fil-perfett, femminil**) lill-istudenti kollha tagħha li torganizzalna ħarġa jekk nistudjaw u mmorru tajjeb fl-assessajar ta' Frar. Xhin ġejna biex nitilgħu fuq il-vapur, il-Miss indunat li _____
 (ikteb **in-numru 3** fi kliem + *studenti*) kienu għadhom ma tfaċċawx. Hi talbet lil Jade biex tagħtiha n-numru tal-mowbajl ta' omm _____
 (sieħba + **il-pronom mehmuz ha**) għax kienet tafu bl-amment! Sakemm ċemplet, il-Miss qalet lili u lil Karl, " _____
 (il-verbi *qagħad + stenna* fl-**imperattiv plural**) ħdejn l-istejgħ halli jekk jilħqu jiġu tgħiduli." Hekk għamilna! Kien hemm vann tal-ħaxix u xtrajna ftit frawli _____
 (aġġettiv li jiddeskrivi l-frawli) halli jkollna xi nnaqqru aħna u nistennew!

2. Sib **żewġ żbalji ortografiċi f'kull sentenza**, aqta' linja taħthom u wara iktibhom sewwa fl-ispazju pprovdut taħt. (4 marki)

- a) Fil-vann kien hemm disa' min-nies li kollha qagħdu fuq is-seats il-komdi ta' waranett.

- b) Xhin induna bihom, qegħedhom fil-kexxun, tefa id-dawl u ħareġ jiġri mil-klassi.

3. Ikteb is-sentenzi fl-ispazju pprovdut u žid **żewġ sinjali** tal-puntegġjatura għal kull sentenza. (3 marki)

- a) In-nanna tatni erba' kotba jisimhom 'il-Ġojjin' li kienet xtrathom minn ħanut f'Hal-Lija.

- b) Il-perit Borg ċemplilna u qalilna biex immorru l-uffiċċju tiegħu u nkellmu lis-sindku.

- ċ) Tinsiex tixtri dawn ħobż, ħalib, zokkor, perżut u ġobon, qaltli ommi eżatt qabel ħriġt.

Taqsimat 3: IL-KITBA

♦ Ikteb bejn **200 u 250 kelma** dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti:

25

1. Bla ma naf kif spiċċajt f'logħba tal-kompjuter. Ikteb **rakkont**.
2. Waqt li kont qed ngħum, qarnita ġibditni taħt l-ilma. **Kompli rrakkonta**.
3. Dakinhar ħassejtni tassew kuraġġuż/a. Ikteb **djarju** sabiex tgħid x'għara.
4. Ikteb **djarju** ta' dik il-ġurnata li fiha ppruvajt xi ħaġa ġdida.

► Ikteb in-numru tal-kitba li għażilt: _____

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

Innota sew dawn il-poeżiji u wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Poeżija 1	Poeżija 2
Int Biss Int biss tixgħel fid-dlam ħlief qamar fuqek sultana ta' billejl ġo nofs il-ġzira. Palazzi u djar antiki reqdin ġo fik, is-swar kburin u l-katidral solenni jiddandnu mdawla bir-rifletturi. Mill-bogħod int ġawhra f'qiegħ il-baħar ġo lejla skiet iswed. Ħlief qamar felli fuqek u geġwija kwiekeb int biss tixgħel fid-dlam, Imdina tagħna. Carmel Attard	L-Għoġol tad-Deheb (silta) Sidor, bidwi ġewwa Għawdex Xtaq xi darba jsir sinjur; Ix-xjuħ spiss kienu jgħidulu Jekk iħaffer isib żgur. Kien bil-moħbi jmur iħaffer Fil-ħamrija tal-Gelmus; Stenna jsib xi teżor moħbi, Xi fit deheb jew xi ftit flus. Darba ħass l-imgħażqa żżommlu, Kompla jħaffer għal fit ħin, Fl-aħħar kixef ras ta' għoġol Kollha deheb u ħaġar fin. Gwido Lanfranco
Poeżija 3	Poeżija 4
Kien hemm raġel jgħix il-Mellieħa kellu rasu qisha tuffieħa; kien spiss isaqqiha, ħafn'ilha jisqiha u rasu kibritlu bettieħa. Maurice Mifsud Bonnici	Lix-Xemx Niezla Trid tiċċajta, anki inti, ja xemx kiefra u bla mogħdrija? Issa ħriġt qabel il-għabex? U l-jum kollu mistoħbija? Jiena xtaqtek issaħħanni meta kont bil-bard nirtogħod: fejn kont tgħaxxex, x'kont qed tagħmel? Kont fil-qrib jew kont fil-bogħod? Kont fejn kont żgur ma kontx miegħi meta l-aktar ridtek ħdejja. Ara qis li tbiddel ħajtek Ejja busni fuq ħaddejja. Ġuzè Abela

Imla l-vojt.

(2 marki)

1. (a) Il-poeżija numru _____ hija limerikk.
(b) Il-versi bin-numru _____ jiffurmaw poeżija tradizzjonali li mhijiex leġġenda.
(ċ) Il-versi bin-numru _____ huma dwar leġġenda.
(d) Il-poeżija moderna hija dik bin-numru _____.
2. Il-limerikk għandu ton _____ u fih _____ versi.
L-ewwel, it-tieni u l-ħames vers fihom _____ sillabi, filwaqt li
t-tielet u r-raba' vers fihom _____ sillabi.

(4 marki)

Wieġeb il-mistoqsijiet dwar il-poeżija 'Int Biss' ta' Carmel Attard (il-poeżija numru 1).

3. Din il-poeżija hija miktuba bil-vers ħieles. Taqbel? Għaliex?

_____ (marka)

4. Sib **personifikazzjoni** mill-ewwel strofa ta' din il-poeżija u fissirha.

Il-personifikazzjoni: _____ (marka)

It-tifsira: _____ (marka)

5. Sib **metafora** mill-ewwel strofa ta' din il-poeżija u fissirha.

Il-metafora: _____ (marka)

It-tifsira: _____ (marka)

6. Il-poeta jindirizza lill-Imdina billi juża l-kelmiet 'int', 'fik' u 'fuqek'. X'tissejjaħ din il-figura tad-diskors?

_____ (marka)

7. F'madwar **60 kelma** ikteb dwar it-tema ewlenija ta' din il-poeżija u kkummenta dwar xi tħoss meta żżur postijiet storiċi u antiki bħall-Imdina, il-Birgu jew iċ-Ċittadella.

_____ (3 marki)

Dawwar il-paġna

Taħriġ A: Komplis-sentenza skont dak li smajt fis-silta.

(4 marki)

1. Il-belt il-ġdida kien jonqosha biss _____.
2. Il-bir kien jiġbor fih _____.
3. Minbarra fid-djar, il-bir kont issibu wkoll _____ u _____.
4. Il-belliegħa kienet tissemma mill-ommijiet biex _____.

Taħriġ B: Wieġeb.

(6 marki)

5. X'kienet tagħmlilhom il-belliegħa jekk jaqgħu fil-bir?

6. X'kien xogħol is-sallura?

7. Għaliex l-għar fir-Rabat Għawdex jismu propju l-Għar tal-Belliegħa?

Taħriġ Ċ: Imla l-vojt tal-kaxxi bl-informazzjoni, skont dak li smajt.

(2 marki)

8.	1576	
9.	7	

TMIEM IL-KARTA